

Syntéza zápisů synodních skupin k otázkám z Dokumentu pro kontinentální etapu

Synodním koordinátorům litoměřické diecéze bylo doručeno 10 zápisů z místních skupin, které odpovídaly na tři otázky z Dokumentu pro kontinentální etapu.

Dva zápisy řeší pouze situaci v místní farnosti a nezabývají se širšími souvislostmi života církve. Farníky trápí, „že je jich málo, že se moc neseťkávají, chybí jim živý duchovní život i mimo kostel, nedaří se jim navázat kontakt s lidmi“.

Jeden účastník doporučuje „před případnou kritikou požadavků jako je ženská otázka, začlenění dosud vyloučených skupin do společnosti viditelné církve apod., prostudovat církevní dějiny.“ Církev podle něj opakovaně nereagovala včas na aktuální problémy, a tak ztrácela velké skupiny lidí (např. dělnickou třídu, zástupce přírodních a technických věd).

Sedm zbývajících zápisů přináší odpovědi na dané otázky, které zde stručně shrnujeme.

1. Co z dokumentu ve vaší církvi rezonuje? / Co je pro ni nové?

Všechny zkušenosti, které jsou v DKE popsány, jsou nějakým způsobem přítomny v naší místní církvi. Nevnímáme zde nic, co by bylo vyloženě nové, kromě některých témat specifických pro rozvojové země.

Rezonuje touha věřících všech kontinentů zapojit se a spolupracovat na tom, aby církev byla pro dnešního člověka oslovující, schopná odpovídat na palčivé otázky doby, i na touhu po naplnění spirituálních potřeb. Souzníme, pokud jde o odmítnutí klerikalismu. Rezonují témata z oddílu 3.5. Synodální život a liturgie. Společná je také zkušenost, že mnoho lidí se v církvi necítí doma, přičemž největším problémem je nerovnoprávné postavení žen.

Jeden zápis upozorňuje, že podle DKE „si v Církvi stěžuje jeden na druhého. Laici na duchovní a naopak. Další záchvěv toho, že laici touží po ‘zakázaném ovoci’, aby mohli být v manželství a zároveň kněžími.“

2. Jaké obavy a problémy z něj plynou? Co by se mělo následně řešit?

Přetrvávají obavy z rigidního myšlení kléru a jeho neochoty přijmout laiky jako partnery v diskusi o životě církve. Obava, že celá reformní snaha může být postupně utlumována; že odpovědní v církvi, z pohodlnosti a ze strachu z nových cest rozhodnou tak, jak jim to nejvíce vyhovuje. Jedna skupina vidí jako problém „přizpůsobování se tomuto světu“ ve smyslu ztráty zakotvení ve vlastní církvi.

Co je třeba řešit: Zapojení laiků, včetně žen do rozhodovacích pozic v církvi, decentralizaci církve, transparentní a participativní proces nominace biskupů, pastorační vstřícnost pro osoby, které se cítí nepřijaty, jak oslovit mladé lidi, praktický ekumenismus (bez nadřazenosti katolíkům), zaměření na hloubku učení církve a na svátosti, přepracovat zastaralý jazyk v liturgii, vyvarovat se toho, aby církev byla nahlížena jen jako technicko-organizační tým.

3. Které otázky je třeba zvážit a projednat na kontinentální rovině a na plénu synody?

Rozvíjet synodální styl života církve na všech úrovních a formovat k tomu všechny věřící – laiky i klérus. Proto je třeba nově promyslet teologii všeobecného kněžství, což by mělo vést ke zvýšení role laiků v církvi, včetně žen, a zároveň k novému pojetí svátostného kněžství (otázka formace, způsobu života kněží, povinného celibátu, příp. svěcení žen).

Vytvářet církev jako vstřícné a přívětivé prostředí pro všechny, zvláště pro ty, kdo jsou doposud odsouváni na okraj. Jelikož častými důvody nepřijetí jsou církevně neregulérní partnerské vztahy, je třeba nově promyslet teologii a pastorační manželství, církevní sexuální morálku, pastorační přístup k osobám LGBTQ, v návaznosti na poznatky humanitních věd a v ekumenickém dialogu.

Být církvi srozumitelnou a věrohodnou pro současného člověka: vidět a pokorně přiznat vlastní viny a selhání; reagovat na znamení doby (mezikulturní dialog, klimatická krize, válečné konflikty, migrace apod.); mluvit srozumitelným jazykem; usilovat o dialog a spolupráci s jinými církvemi (včetně eucharistické pohostinnosti) a náboženstvími.

Jedna skupina je přesvědčena, že „cílem není měnit církev, která je neměnná, ale měnit především sami sebe, vytvářet dobře fungující rodinu.“ Ostatní skupiny se shodují, že změna smýšlení by měla následně vést i ke změně kanonického práva a strukturální obnově církve.